

Alkotmányos alapértékek munkacsoport Részkonceptió

1989-90-ben Magyarországon tartalmában új, polgári alkotmány született, amely az előző rendszer tagadásán alapult, és amely ma is feltétlenül megőrzendő értékeket képvisel. Ilyen értéknek tekintendő – a teljesség igénye nélkül – a köztársasági államforma, a parlamentáris kormányforma, a hatalommegosztás, a többpártrendszer, a szabad választások, a piacgazdaság, az alapjogok magas szintű védelme, az alkotmány normativitása. Ezen alapértékeket meg kívánjuk őrizni, azokat továbbra is követendőnek ismerjük el.

Alkotmányos alapértékeknek tekintjük ugyanakkor a társadalmi szolidaritás kérdését; ugyanilyen jelentőséget tulajdonítunk a szuverenitás fogalmának is. Az állam feladata a fenntartható fejlődés biztosításával a gazdasági és szellemi jólét elősegítése, valamint a környezetvédelem. A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely úgy elégíti ki a jelen nemzedékek szükségleteit, hogy az nem sérti a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítését.

A közösségi értékek körébe tartozónak ítéljük a nemzeti közösséget, a közvagyonot és a családot – utóbbit hangsúlyosabb megfogalmazásban a jelenleginél. Az állam feladata, hogy olyan politikai intézkedéseket eszközöljön, amelyek elősegítik egy férfi és nő közötti házasság által megalapozott családnak a társadalom alap- és életsejtjének középpontba kerülését. Ennek a kívánságnak demográfiai okai is vannak, továbbá az, hogy az ellenkező felfogás válságba sodorja a szociális ellátórendszert.

Különösen fontos, alapvető kérdésnek tartjuk az emberi élet legteljesebb terjedelmű védelmét. Az ember fogalma „fogantatásától haláláig” meghatározással veendő fel (alapjogok elvonhatatlansága). A társadalom alapvető építőköve a férfi és nő házasságából születő család. A házasság intézményének elismerése és megerősítése – tekintettel az egyéb párkapcsolati formák és életmódok terjedésére – megkerülhetetlen. Az Alkotmánynak rögzítenie kell azt is, hogy a családok – különösen a sok gyermeket nevelők – védelemre és gondoskodásra jogosultak. Mind a család védelmével, mind a vallás szabad gyakorlásának jogával összefügg a vasárnap, mint munkaszüneti nap védelme, mely az Alkotmányban is megjelenhet.

A demokratikus hatalomgyakorlás alapja a pártok versengésével megvalósuló, rendszeres időközönként megtartott, szabad népképviselési választás.

A Magyar Köztársaság felelősséget visel a határon túli magyarok sorsáért; elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését; támogatja önazonosságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket; előmozdítja egymással és Magyarországgal való kapcsolattartásukat. A Magyar Köztársaság – nemzetközi jogi kötelezettségeivel összhangban – elősegíti a határon túli magyarokat érintő jogsérelmek orvoslását.

A Magyar Köztársaság gazdasága olyan piacgazdaság, amely a gazdasági tevékenység és a tisztességes verseny szabadságán, a környezet védelmén, a

fogyasztók jogainak védelmén, és az egyén felelőssége mellett elismert szolidaritáson alapul.

A gazdasági rendben azonban egyenjogú, és egyenlő mértékben védendő a köztulajdon és a magántulajdon, mint alkotmányos alapjogok, értékek.

A Praecambulum szól hazánk alkotmányosságának történelmi folytonosságáról, nemzeti függetlenségéről és az egyéni szabadságok tiszteletben tartásáról. Említést tesz a kereszténység eszméjének a magyar államiság során betöltött szerepéről, a Szent Korona meghivatkozásával.

Két álláspont rajzolódott ki a Szent Korona kapcsán. Az egyik vélemény szerint a Szent Korona alkotmányi megjelenítése egyáltalán nem lehetséges. A másik álláspont szerint viszont a Szent Koronára való utalás nem mellőzhető.

Kíváncos az Alkotmány tömörsége, klasszikus értelemben vett alaptörvény jellege. Az Alkotmánynak az egyéb jogszabályokban elhelyezhető részletszabályoktól mentesnek kell lennie. Ezáltal az Alkotmány stabilitása könnyebben biztosítható.

Budapest, 2010. október 20.

Dr. Tarnai Richárd s. k.
munkacsoport-felelős